

Metodika výpočtu indikátorů poskytování lůžkové péče psychiatrickými zdravotnickými zařízeními akutní péče v ČR

Podklad pro výpočet bonifikace úhrad hrazených služeb

*projekt Datová a analytická základna moderního systému péče o duševní
zdraví v ČR (Data pro psychiatrii)*

Autoři:	Hana Melicharová, Jiří Mrázek, Jitka Soukupová, Jiří Jarkovský, Verze 0.1
Verze:	
Datum:	1.10.2019

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OBSAH

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Datové zdroje	3
3	Nastavení času sběru dat a úprav prahových hodnot pro bonifikaci.....	3
4	Metodika výpočtu indikátorů dle Memoranda pro rok 2019.....	4
4.1	Podíl akutních hospitalizačních případů diagnostické kategorie MDC 19, ukončený přeložením na následné lůžko psychiatrické péče	4
4.2	Podíl hospitalizačních případů zařazených do MDC 19, které byly ukončeny přeložením pacienta k jinému poskytovateli akutní psychiatrické péče.....	5
4.3	Podíl počtu unikátních hospitalizačních případů s hlavní diagnózou F00-F07, F20-F29 nebo F30-F39.....	5
4.4	Podíl počtu ošetřených pacientů neklidných, agitovaných nebo s agresivními projevy chování	6
4.5	Hospitalizace pacienta bez souhlasu	6
4.6	Nepřetržitá dostupnost	7
4.7	Příjem pacientů odmítnutých jiným poskytovatelem	7
5.	Úprava prahových hodnot dle dosažených hodnot za 1-2Q 2019	8
	Příloha 1- Memorandum k pilotnímu projektu pro rok 2019	9
	Příloha 2- Memorandum k pilotnímu projektu pro rok 2019 – dodatek	9
	Příloha 3 - Seznam hodnocených zdravotnických zařízení	9

1 Úvod

Cílem tohoto metodického materiálu je exaktně popsat výpočet vybraných parametrických hodnot akutní a následné lůžkové péče v oblasti psychiatrie (indikátory), které byly formou „Memoranda k pilotnímu projektu pro rok 2019“ (dále jen Memorandum, Příloha 1 tohoto dokumentu) odsouhlaseny všemi zdravotními pojišťovnami určení nároku na poskytnutí finanční bonifikace za úhradu této péče v roce 2019. Jednotlivé indikátory byly vybrány tak, aby reflektovaly a finančně podpořily motivaci poskytovatelů lůžkové zdravotní péče v oblasti psychiatrie k jejich transformaci v rámci reformy psychiatrické péče.

Jak je indikováno v preambuli Memoranda, propojení úhradových mechanismů s hodnocením kvality a výkonnosti, které zohledňuje tíži a komplexitu řešených akutních případů či transformaci lůžek následné lůžkové péče na péči ambulantní či akutní, umožní podpořit ty poskytovatele lůžkové psychiatrické péče, kteří v rámci Reformy psychiatrické péče přistoupí k racionalizačním a transformačním opatřením.

I když je Memorandum platné pro určení výše plateb poskytování lůžkové psychiatrické péče v roce 2019 a stanovuje konkrétní prahy pro předmětnou bonifikaci, jsou si jeho signatáři vědomi toho, že motivační efekt zvýhodnění určitých opatření či konkrétního chování poskytovatelů bude mít pouze tehdy, pokud budou prahy pro poskytnutí bonifikace takového chování nastaveny realisticky a poskytovatelé na ně budou moci dosáhnout. Z tohoto důvodu budou jednotlivé níže uvedené prahy přehodnoceny na základě výsledků zdravotnických zařízení dosažených za první pololetí 2019 a jednotlivé prahy budou pro rok 2019 a následně i pro rok 2020 případně upraveny tak, aby odpovídaly realitě českého zdravotnického systému.

2 Datové zdroje

Výpočet hodnot indikátorů byl proveden na základě dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který je provozován ÚZIS ČR jakožto součást Národního zdravotnického informačního systému a který vznikl novelou zákona o zdravotních službách, konkrétně zákonem č. 147/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů. Vlastní výpočet je prováděn na základě dat jednotlivých poskytovatelů, jejichž seznam je uveden v Příloze 2.

3 Nastavení času sběru dat a úprav prahových hodnot pro bonifikaci

Pro vlastní výpočet dosažených hodnot indikátorů jsou použita veškerá data o ukončených hospitalizačních případech v lůžkových psychiatrických zařízeních akutní péče zařazených do diagnostické kategorie MDC 19. Indikátory budou spočítány nejprve za první pololetí roku 2019 a následně předány VZP pro případné zvážení úprav jejich prahových hodnot. Hodnoty indikátorů,

dosažené jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb za celý rok 2019 budou signatářům memoranda (tedy plátcům zdravotní péče) předány pro výpočet plateb za poskytnuté zdravotní služby nejpozději na konci února 2020. Hodnoty indikátorů, dosažené poskytovateli zdravotních služeb v roce 2020, pak budou předány na konci února 2021.

4 Metodika výpočtu indikátorů dle Memoranda pro rok 2019

4.1 Podíl akutních hospitalizačních případů diagnostické kategorie MDC 19, ukončených přeložením na následné lůžko psychiatrické péče

Definice indikátoru:

Podíl unikátních hospitalizačních případů diagnostické kategorie MDC 19, který byl ukončen kódem ukončení 4 a u nichž byl pacient do 2 dnů hospitalizován na lůžku následné psychiatrické péče.

Prahová hodnota:

- 30% (včetně) - Poměr akutních hospitalizací zařazených do MDC 19, ukončených přeložením na lůžko následné péče 30 nepřekročí % (včetně) z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19. Tedy že maximálně 30 % pacientů bude odcházet na lůžko následné psychiatrické péče. Tato prahová hodnota platí ve všech případech mimo výjimky níže:
- 50% (včetně) - Tato prahová hodnota platí v případě, že poskytovatel dosáhne průměrné délky hospitalizace pojištěnce v dané bázi alespoň hodnoty $0,8 * ALOS$.
- 60% (včetně) - Tato prahová hodnota platí v případě, že poskytovatel poskytuje ochrannou léčbu na alespoň 10 % svého lůžkového fondu následné péče.

Zdroj dat:

NRHZZ, hospitalizační případy, tabulka AC.

- MDC 19 - Hlavní diagnostická skupina 19 zahrnuje pacienty hospitalizované na akutním lůžku z důvodu duševního onemocnění, které není způsobeno užíváním psychoaktivních látek.
- Kód ukončení 4 - pacient přeložen do lůžkového zařízení následné péče nebo na oddělení následné péče téhož ZZ.
- OD 00021 - vykazuje se na lůžkách psychiatrických odborných léčebných ústavů
- OD 00026 - vykazuje se na lůžkách dětských psychiatrických odborných léčebných ústavů
- ALOS - určeno z číselníku IR-DRG
- Určení ochranné léčby: Výkon 35829: (VZP) signální výkon - hospitalizovaný pacient se soudně nařízeným ochranným léčením - výkon je vykázán alespoň 1x za hospitalizaci (epizodu) bez ohledu, zda je vykázán na začátku, uprostřed nebo na konci

4.2 Podíl hospitalizačních případů zařazených do MDC 19, které byly ukončeny přeložením pacienta k jinému poskytovateli akutní psychiatrické péče

Definice indikátoru:

Podíl unikátních hospitalizačních případů diagnostické kategorie MDC 19, při kterých byl vykázán kód ukončení 5, z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Prahová hodnota:

5% (včetně) - Poměr akutních hospitalizací zařazených do MDC 19, ukončených přeložením na lůžko akutní lůžkové péče jiného zdravotnického zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče nepřekročí 5% z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Zdroj dat:

NRHZZ, hospitalizační případy, tabulka AC.

- MDC 19 - Hlavní diagnostická skupina 19 zahrnuje pacienty hospitalizované na akutním lůžku z důvodu duševního onemocnění, které není způsobeno užíváním psychoaktivních látek.
- Kód ukončení 5 - pacient přeložen do ústavní péče, na akutní lůžko jiného ZZ (lůžko akutní psychiatrické péče).

4.3 Podíl počtu unikátních hospitalizačních případů s hlavní diagnózou F00-F07, F20-F29 nebo F30-F39

Definice indikátoru:

Podíl unikátních hospitalizačních případů s hlavní diagnózou F00-F07, F20-F29 nebo F30-F39

Prahová hodnota:

40% (včetně) - Součet unikátních hospitalizačních případů s diagnózami F00 až F07, F20 až F29 a F30 až F39 v daném zdravotnickém zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče bude za všechny uvedené diagnózy větší nebo roven 40% z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Zdroj dat:

NRHZZ, hospitalizační případy, tabulka AC.

- MDC 19 - Hlavní diagnostická skupina 19 zahrnuje pacienty hospitalizované na akutním lůžku z důvodu duševního onemocnění, které není způsobeno užíváním psychoaktivních látek.
- Diagnózy jsou vykazovány na pozici hlavní diagnózy v souladu s metodikou kódování. Jedná se o následující diagnózy:
 - Hlavní diagnózy F00 až F07 - Jde o různé druhy demence, organický amnestický syndrom, který nebyl vyvolán alkoholem nebo jinými psychoaktivními látkami; delirium, které není vyvolané alkoholem nebo jinými psychoaktivními látkami; jiné duševní poruchy, způsobené poškozením mozku, jeho dysfunkcí a somatickou nemocí; poruchy osobnosti a chování způsobené onemocněním, poškozením a dysfunkcí mozku.
 - Hlavní diagnózy F20 až F29 - Do tohoto oddílu byly seskupeny schizofrenie, jako nejdůležitější člen této skupiny, schizotypální porucha, poruchy s trvalými bludy a větší

skupina akutních a přechodných psychotických poruch. Schizo-afektivní poruchy zůstávají v této kapitole i přes svou kontroverzní povahu.

- Hlavní diagnózy. F30 až F39 - Afektivní poruchy (poruchy nálady), u kterých je základní vlastností porucha afektivity nebo nálady směrem k depresi (současně s úzkostí nebo bez ní), nebo k euforii. Tato změna nálady je obvykle doprovázena změnou v celkové aktivitě. Většina ostatních symptomů jsou buď sekundární k změnám nálady a aktivity, nebo mohou být snadno v tomto kontextu vysvětleny. Většina z těchto poruch má tendenci k recidivám. Nástup individuální fáze je často vyvolán stresovou událostí nebo situací.

4.4 Podíl počtu ošetřených pacientů neklidných, agitovaných nebo s agresivními projevy chování

Definice indikátoru:

Podíl unikátních hospitalizačních případů, v jejichž průběhu byla vykázána vedlejší diagnóza R45.1, R45.4 nebo R45.6.

Prahová hodnota:

10% (včetně) - Poměr unikátních hospitalizačních případů, v jejichž průběhu byla v souladu s metodikou kódování vykázána některá z vedlejších diagnóz R45.1, R45.4 a R45.6, je větší nebo roven 10 % z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Zdroj dat:

NRHZZ, hospitalizační případy

- MDC 19 - Hlavní diagnostická skupina 19 zahrnuje pacienty hospitalizované na akutním lůžku z důvodu duševního onemocnění, které není způsobeno užíváním psychoaktivních látek.
- Vedlejší diagnóza R45.1 - Neklid a nepokoj
- Vedlejší diagnóza R45.4 - Popudlivost, vznětlivost, hněv
- Vedlejší diagnóza R45.6 - Fyzické násilí

4.5 Hospitalizace pacienta bez souhlasu

Definice indikátoru:

Podíl hospitalizačních případů za rok 2019, u kterých došlo k hospitalizaci bez souhlasu pacienta z celkového počtu hospitalizačních případů ve zdravotnickém zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče.

Prahová hodnota:

10 % - Podíl případů, u kterých došlo k hospitalizaci bez souhlasu pacienta, překročí 10 % z celkového počtu hospitalizací.

Zdroj dat:

NRHZZ, hospitalizační případy, tabulka AC

Výkon 35830 - Hospitalizace pacienta bez souhlasu pacienta

4.6 Nepřetržitá dostupnost

Definice indikátoru:

Psychiatrické/á oddělení daného zdravotnického zařízení akutní lůžkové péče je/jsou schopno/a zajistit nepřetržitou péči při příjmu pacientů v akutním stavu, v režimu 24 hodin denně 7 dní v týdnu (24/7).

Prahová hodnota:

1 vykázaný výkon 35827 - Pro účely monitorování nepřetržitého příjmu pacientů vykazalo zdravotnické zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče v roce 2019 alespoň 1x výkon 35827, dokladující akutní příjem v nočních hodinách a ve dnech pracovního klidu.

Zdroj dat:

NRHZS, hospitalizační případy, tabulka AC

Výkon 35827 - Příjem k hospitalizaci v nočních hodinách 22 až 6 hodin a ve dnech pracovního klidu.

4.7 Příjem pacientů odmítnutých jiným poskytovatelem

Definice indikátoru:

Zdravotnické zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče přijímá akutní pacienty odmítnuté jiným poskytovatelem.

Prahová hodnota:

vykázaný výkon 35828 - Zdravotnické zařízení akutní lůžkové psychiatrické péče v roce 2019 alespoň 1x výkon 35828.

Poskytovatel, který přijímá akutního pacienta splňujícího kritéria akutního pacienta odmítnutého jiným poskytovatelem, vystaví doklad 06, kde žádajícím poskytovatelem o intervenci je odmítající a poskytujícím je přijímající poskytovatel, a současně na dokladu uvede příslušný marker.

Zdroj dat:

NRHZS, hospitalizační případy, tabulka AB - doklad 06.

Výkon 35828: Příjem akutního pacienta odmítnutého jiným poskytovatelem

5. Úprava prahových hodnot dle dosažených hodnot za 1-2Q 2019

Na základě výpočtu dosažených hodnot indikátorů jednotlivých poskytovatelů lůžkové psychiatrické péče za první polovinu roku 2019 vznikla dohoda o změnách v prahových hodnotách některých indikátorů pro rok 2019 a 2020. Zároveň bylo rozhodnuto, že pro poskytnutí bonifikace mohou poskytovatelé akutní lůžkové psychiatrické péče nenaplnit jeden z indikátorů 4.1.-4.5. Indikátor 4.6. je nepodkročitelný a bez jeho naplnění, tedy bez zajištění akutní péče v režimu 24/7 nelze bonifikaci poskytnout. Indikátor 4.7 je pouze technickou možností a nemusí být naplněn.

Upravené hodnoty jednotlivých indikátorů:

Podíl akutních hospitalizačních případů diagnostické kategorie MDC 19, ukončený přeložením na následné lůžko psychiatrické péče

2019 - Prahová hodnota zůstává beze změny

2020 - Poměr nepřekročí v roce 2019 60 % (včetně) z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Podíl hospitalizačních případů zařazených do MDC 19, které byly ukončeny přeložením pacienta k jinému poskytovateli akutní psychiatrické péče

2019 - Prahová hodnota byla upravena z 5 na 10%, tedy maximálně 10% pacientů bude překládáno k jinému poskytovateli akutní lůžkové psychiatrické péče.

2020 - Prahová hodnota byla upravena z 5 na 10%, tedy maximálně 10% pacientů bude překládáno k jinému poskytovateli akutní lůžkové psychiatrické péče.

Podíl počtu unikátních hospitalizačních případů s hlavní diagnózou F00-F07, F20-F29 nebo F30-F39

2019, - Prahová hodnota u zdravotnických zařízení, která poskytují akutní lůžkovou péči dětem, byla snížena o 10%, tedy součet unikátních hospitalizačních případů s diagnózami F00 až F07, F20 až F29 a F30 až F39 za všechny uvedené diagnózy větší nebo roven 30% z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

2020 - Prahová hodnota u zdravotnických zařízení, která poskytují akutní lůžkovou péči dětem, byla snížena o 10%, tedy součet unikátních hospitalizačních případů s diagnózami F00 až F07, F20 až F29 a F30 až F39 za všechny uvedené diagnózy větší nebo roven 30% z celkového počtu hospitalizačních případů zařazených do MDC 19.

Podíl počtu ošetřených pacientů neklidných, agitovaných nebo s agresivními projevy chování

2019, 2020 - Prahová hodnota zůstává beze změny

Hospitalizace pacienta bez souhlasu pacienta

2019 - Prahová hodnota byla upravena z 10 na 2%, tedy podíl případů, u kterých došlo k hospitalizaci bez souhlasu pacienta, překročí 2 % z celkového počtu hospitalizací.

2020 - Prahová hodnota byla upravena z 10 na 2%, tedy podíl případů, u kterých došlo k hospitalizaci bez souhlasu pacienta, překročí 2 % z celkového počtu hospitalizací.

Nepřetržitá dostupnost (nepodkročitelný požadavek)

2019, 2020 - Prahová hodnota zůstává beze změny

Příloha 1- Memorandum k pilotnímu projektu pro rok 2019

Příloha 2- Memorandum k pilotnímu projektu pro rok 2019 – dodatek

Příloha 3 - Seznam hodnocených zdravotnických zařízení

IČZ	Název IČZ
01002000	Nem.Mil.sester sv.K.Boromej.v Praze
02004000	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
05002000	Fakultní nemocnice v Motole
06051000	ÚVN-Vojenská fakultní nemocnice Praha
08005000	Psychiatrická nemocnice Bohnice
32006000	Nemocnice České Budějovice a.s
39001000	Nemocnice Tábor a.s.
43001000	Klatovská nemocnice a.s.
44101000	Fakultní nemocnice Plzeň
42010000	NEMOS PLUS s.r.o.
54100000	Krajská nemocnice Liberec, a.s.
57001000	Krajská zdravotní, a.s. - Nemocnice Most, o.z.
59001000	Krajská zdravotní, a.s. - Masarykova nemocnice v ÚL, o.z.
61004000	Fakultní nemocnice Hradec Králové
64001000	Oblastní nemocnice Náchod
65001000	NPK a.s. - pracoviště Pardubice
68001000	NPK a.s. - pracoviště Svitavy
72037000	Vojenská nemocnice Brno
72046000	Vězeňská služba ČR, Vazební věznice ÚpVZD
72100000	Fakultní nemocnice Brno
83001000	Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace
86112000	CNS - CENTRUM TŘINEC s.r.o.
89301000	Fakultní nemocnice Olomouc
87004000	Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o.
89903000	Vojenská nemocnice Olomouc
91009000	Fakultní nemocnice Ostrava

Neuzavřen (odmítl uzavřít)

IČZ	Název IČZ
04005000	Thomayerova nemocnice

08002000	Národní ústav duševního zdraví
63101000	Oblastní nemocnice Jičín